

Sygn. akt II CZ 54/13

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lipca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maria Szulc

SSN Dariusz Zawistowski

w sprawie z powództwa R. S.

przeciwko J. W.

z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej

- Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Okręgowego w P.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 lipca 2013r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 12 grudnia 2012 r.,

oddala zażalenie i wniosek pozwanej o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 12 grudnia 2012 r. odrzucił skargę kasacyjną powoda R. S. od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 29 lutego 2012 r., jako nienależycie opłaconą.

W zażaleniu na to postanowienie skarżący wniósł o jego uchylenie w całości.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 112 ust. 3 u.k.s.c. - w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 17 grudnia 2009 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 7, poz. 45), która weszła w życie z dniem 19 kwietnia 2010 r. – jeżeli pismo podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia, zostało wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego i wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony przed upływem terminu do opłacenia pisma został oddalony, tygodniowy termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia, a gdy postanowienie zostało wydane na posiedzeniu jawnym - od dnia jego ogłoszenia. Zmiana treści art. 112 u.k.s.c. dokonana wzmiankowaną ustawą miała na celu przyspieszenie postępowania w sytuacji, w której czynności za stronę wykonuje profesjonalny pełnomocnik, a charakter tych czynności nie wymaga dodatkowych wskazówek ze strony sądu. Pełnomocnik taki ma - co do zasady - obowiązek samodzielnego określenia i wniesienia opłaty stałej lub stosunkowej, obliczonej od podanej przez stronę wartości przedmiotu sporu (art. 130² § 1 k.p.c.).

Artykuł 112 ust. 3 u.k.s.c. nie tylko wyznacza termin do uiszczenia opłaty w razie prawomocnego oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, ale jednocześnie wyłącza możliwość wdrożenia postępowania naprawczego określonego w art. 130 § 1 k.p.c., co oznacza, że profesjonalny pełnomocnik powinien sam obliczyć i uiścić należną opłatę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2011 r., V CZ 30/11, niepubl.).

Powód reprezentowany w niniejszej sprawie przez zawodowego pełnomocnika został zwolniony od obowiązku uiszczenia opłaty od skargi

kasacyjnej ponad kwotę 700 zł, a w pozostałym zakresie jego wnioski o zwolnienie od kosztów sądowych został oddalony.

Wobec częściowego oddalenia wniosku, zobowiązany był zatem z mocy ustawy do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej w terminie tygodniowym od dnia doręczenia postanowienia Sądu Apelacyjnego, tj. od dnia 1 października 2012 r. Powód zaskarżył postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 24 września 2012 r. zażaleniem, które zostało odrzucone postanowieniem tego Sądu z dnia 8 listopada 2012 r. Wbrew twierdzeniom skarżącego, jak słusznie zresztą zauważył Sąd Apelacyjny, wniesienie przez powoda zażalenia na przedmiotowe postanowienie nie przerwało biegu terminu do uiszczenia opłaty.

Podkreślić należy, że ustawodawca w art. 112 u.k.s.c. nie ograniczył zastosowania normy w nim wyrażonej tylko do całkowitego oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że szczególna regulacja zawarta w art. 112 ust. 3 u.k.s.c. dotyczy zarówno oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych w całości, jak i w części (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2011 r., III CZ 70/10, niepubl., z dnia 23 marca 2011 r., V CZ 116/10, niepubl., z dnia 2 czerwca 2011 r., I CZ 51/11, niepubl., z dnia 6 lipca 2011 r., I CZ 72/11, niepubl., z dnia 28 września 2011 r., I CZ 86/11, niepubl., z dnia 9 listopada 2011 r., II CZ 88/11, niepubl. i z dnia 9 listopada 2011 r., II CZ 100/11, niepubl.).

Ponadto, jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 2 czerwca 2011 r. (I CZ 51/11, nie publ.), za takim rozumieniem art. 112 ust. 3 u.k.s.c. przemawia cel jego ustanowienia, aktualny także w razie częściowego oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, polegający na przyspieszeniu postępowań sądowych oraz odciążeniu sądów od dokonywania czynności związanych z wzywaniem stron reprezentowanych przez profesjonalnych pełnomocników o uiszczenie opłat sądowych w sytuacji, gdy konieczność uiszczenia opłaty i jej wysokość wynika jednoznacznie z przepisów u.k.s.c. oraz orzeczeń sądów w przedmiocie złożonego przez stronę wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny zasadnie odrzucił skargę kasacyjną powódki jako nieopłaconą, co skutkuje oddaleniem zażalenia powódki jako bezzasadnego, na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c. Wniosek pozwanej o przyznanie kosztów postępowania zażaleniowego zawarty w piśmie procesowym z dnia 12 czerwca 2013 r. podlegał oddaleniu, jako spóźniony (art. 397 § 1 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.), gdyż został złożony po upływie dwutygodniowego terminu (pełnomocnik pozwanego pokwitował odbiór odpisu zażalenia w dniu 25 maja 2013 r.).

db